Nr. 11. Kraków, dnia 1 listopada 1913 r. Rocznik XXXIV.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują „Dziennik rozporządzeń“ bezpłatnie.

L. 77642/913. Kraków, dnia 31 października 1913 r.

I b.

ROZPORZĄDZENIE

W myśl postanowień § 21 ustawy budowlanej dla miasta Krakowa z dnia 18 lipca 1883 r. Nr. 63 Dz u. kr. wedle których **fasady domów** mają odpowiadać **zasadom estetycznym i architektonicznym** Magistrat **zakazuje** niniejszem **malowania lakierowania** lub pokostowania kamiennych części fasad, a w szczególności kamiennych portali bram i wystaw sklepowych oraz kamiennych obramień okien.

Do malowania fasad (części niekamiennych) można wyjątkowo używać farb olejnych pod tym warunkiem, że cała fasada będzie utrzymana w jednym tonie, a użyte będą farby matowe, nierażące.

Przekraczający powyższe rozporządzenie narażą się na kary. przewidziane w § 59 ustawy budowlanej dla miasta Krakowa.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa.

L. 135867/912. Kraków, dnia 30 października 1913 r.

I b.

ROZPORZĄDZENIE.

Na podstawie uchwały Rady miejskiej z dnia 16-go października 1913 r., opartej na postanowieniach § 60 ust. 30 statutu miejskiego (ustawa z dnia 6 października 1901 r. Nr. 108 Dz ust. i rozp. kraj.) wydaje Magistrat **w sprawie składania węgla na ulicach** następujące rozporządzenie:

§ 1.

Do rozwozu węgla w mieście Krakowie mają być używane tylko wozy szczelne.

§ 2.

Składanie węgla wprost z wozu na ulice (tory jezdne i chodniki) oraz na place, celem zniesienia go do piwnic lub składów, jest wzbronione.

§ 3.

Składanie węgla z wozów do piwnic powinno się odbywać za pomocą koszów, putni, worków itp. naczyń, a to w celu zapobieżenia rozsypywaniu węgla.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze odnosi się do ulic i placów w Dz. I—VIII., a w nowych dzielnicach do tych ulic, przez które przechodzi tor kolei elektrycznej. Co do innych ulic w nowych dzielnicach obowiązują aż do dalszego zarządzenia przepisy §§ 35 i 36 regulaminu utrzymania porządku i czystości w mieście Krakowie z dnia 24 sierpnia 1884 r. L. 5874.

§ 5.

Niestosujący się do tego rozporządzenia karani będą grzywnami aż do wysokości 200 kor., lub w razie niemożności niszczenia kary pieniężnej karą aresztu do 20 dni.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie **z dniem 1 kwietnia 1914 r.**

§ 7.

Rozporządzenie Magistratu z dnia 27 lipca 1906 r. L. 69308 wydane w przedmiocie przemysłowego rozwozu węgla pozostaje nadal w mocy.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa.

K. 113340/913.

I a.

OBWIESZCZENIE.

Podaje się do wiadomości interesowanych, że w najbliższym czasie będą przekopane na cmentarzu miejskim kwatery: **XXII., XXIV., I., II., III. i IV.**, a wszystkie nagrobki na tych kwaterach stojące na zwyczajnych grobach będą usunięte.

Zamieszczając poniżej wykaz pomników i krzyżów znajdujących się na powyższych kwaterach, wzywa się strony interesowane, któreby zamierzały wydobyć szczątki zmarłych i na inne stałe miejsce je przenieść, aby do dni 14 wniosły do Magistratu ostemplowane podanie o zakupno gruntu na groby stałe i o exhumacyę zwłok.

Po upływie zakreślonego terminu pomniki będą bezwarunkowo usunięte a groby przekopane.

Nazwiska i imiona zmarłych:

Kwatera XXIV.

1. Rutkowska Agata, r. 1894, krzyż drewniany.
2. Gütler Karolina, r. 1894, krzyż kamienny.

3. Sobol Franciszek, r. 1894, krzyż kamienny.
4. Luxowa Walerya, r. 1894, krzyż kamienny.
5. Jolonicka, Adolfina r. 1894. krzyż żelazny.
6. Steczkowski Wojciech, 1894, krzyż drewniany.
7. Juszczyński Ignacy, r. 1894, krzyż kamienny.
8. Frana Jan, r. 1894, krzyż drewniany.
9. Struzikowski Stanisław, r. 1894, krzyż drewniany.
10. Piątek Marya, r. 1894, krzyż drewniany.
11. Scheller Roman, r. 1894, krzyż kamienny.
12. Kogutowa Katarzyna, r. 1894, krzyż drewniany.
13. Duszyńska, r. 1894, krzyż drewniany.
14. Wilk Franciszek, r. 1895, krzyż drewniany.
15. Kumorek Zofia, r. 1895, krzyż drewniany.
16. Sokołowski Jakób, r. 1895, płyta kamienna.
17. Chylewska, r. 1895, kolumna kamienna.
18. Rogoyski Władysław, r. 1895, płyta kamienna.
19. Pficzer Engelbert, r. 1895, krzyż drewniany.
20. Zonkel Franciszka, r. 1895, kolumna kamienna.
21. Bartnik Salomea, r. 1895, krzyż drewniany.
22. Hryczka Magdalena, r. 1895, krzyż drewniany.
23. Klinkigt Anna, r. 1895, tablica kamienna.
24. Kamińska Marya, r. 1895. krzyż drewniany.
25. Poniedziałek Józef, r. 1895, krzyż drewniany.
26. Olaś Jan, r. 1895, krzyż kamienny.
27. Prokopowicz Franciszek, r. 1895, krzyż kamienny.
28. Rosół Franciszek, r. 1895, krzyż drewniany.
29. Kwaśniewska Marya, r. 1895, krzyż drewniany.
30. Miękiszbit Marya, r. 1895, krzyż drewniany.
31. Ruszaj Wilhelm, r. 1895, krzyż drewniany.
32. Gromko Józef, r. 1895, krzyż drewniany.
33. Tkaczykowa Agata, r. 1895, tablica kamienna.
34. Jonaszówna Marya, r. 1895, krzyż drewniany.
35. Drozdowska Marya, r. 1895, krzyż kamienny.
36. Sobierajska Julia, r. 1895, krzyż drewniany.
37. Strenk Zygmunt, r. 1894. płyta kamienna.
38. Świątkowska Zuzanna, r. 1895, krzyż kamienny.
39. Rogowska Apolonia, r. 1895, krzyż drewniany.
40. Michołczakowski Krzysztof, r. 1895, krzyż drewniany.
41. Podgórska Katarzyna, r. 1895, płyta kamienna.
42. Boryczko Karol, r. 1895, krzyż kamienny.
43. Kiełbasa Jan, r. 1895, krzyż kamienny.
44. Bisanc Daniel, r. 1895, krzyż kamienny.
45. Gasiński Andrzej, r. 1895, krzyż drewniany.
46. Muszyńska Tekla, r. 1895, płyta kamienna.
47. Kowalska Tekla, r. 1895. krzyż kamienny.
48. Jamroz Bronisław, r. 1895, krzyż drewniany.
49. Supłat Wojciech, r. 1894, krzyż drewniany.
50. Galiszkiewicz Antoni, r. 1893, krzyż drewniany.
51. Piskorz Karolina, r. 1895, krzyż żelazny.
52. Kozłowski Aleksander, r. 1895, krzyż kamienny.
53. Makowski Hipolit, r. 1895. płyta kamienna.
54. Niemczyk Katarzyna, r. 1896, krzyż drewniany.
55. Chabowski Jan, r. 1895, krzyż drewniany.
56. Zawicki Ignacy, 1895, krzyż drewniany.
57. Latuschke Władysław, r. 1895, krzyż kamienny.
58. Krojcz Mateusz, r. 1895, krzyż żelazny.
59. Brydak Marya, r. 1895, płyta kamienna.
60. Józefowicz N., r. 1895, krzyż drewniany.
61. Kędzierski Józef, r. 1895, krzyż kamienny.
62. Dudzikowska Katarzyna, r. 1895, krzyż kamienny.
63. Siobowicz Adam, r. 1896, krzyż drewniany.
64. Hahn Ludwik, r. 1896, krzyż kamienny.
65. Stojowski Andrzej, r. 1896, krzyż drewniany.
66. Stefański Franciszek, r. 1896, krzyż drewniany.
67. Urbańczyk Alojzy, r. 1896. krzyż drewniany.
68. Kużydło Antoni, r. 1896, krzyż kamienny.
69. Morfiak Wawrzyniec, r. 1896, krzyż drewniany.
70. Król Józef, r. 1896, krzyż drewniany.
71. Terlecka Alojzya, r. 1896, krzyż kamienny.
72. Buczyński Stanisław, r. 1896, krzyż kamienny.
73. Augustynowa Józefa, r. 1896, krzyż drewniany.
74. Morawski Andrzej, r. 1896, krzyż drewniany.
75. Theiner Jan, r. 1896, krzyż kamienny.
76. Bąkowski Ignacy, r. 1896, krzyż żelazny.
77. Miłkowa N., r. 1896, krzyż drewniany.

Kwatera XXIII.

1. Michniak Anna, r. 1897, krzyż drewniany.
2. Listwoń Marya, r. 1899. krzyż drewniany.
3. Kowalski Michał, r. 1897, krzyż drewniany.
4. Żydroń Jan, r. 1897, krzyż drewniany.
5. Warcała Franciszek, r. 1897, krzyż drewniany.
6. Butryna Edmund, r. 1897, krzyż drewniany.
7. Bardowa Agata, r. 1898, krzyż drewniany.
8. Walosowa Magdalena, r. 1898, krzyż drewniany.
9. Góralik Kazimierz, r. 1898, krzyż drewniany.
10. Brzeziński Antoni, r. 1897, krzyż drewniany.
11. Walczy Jan, r. 1898, krzyż drewniany.
12. Zając Marya, r. 1893, krzyż żelazny.
13. Granaud Piotr, r. 1898, krzyż żelazny.
14. Vierscheiling Kazimierz, r. 1898, krzyż kamienny.
15. Wróblewski Jan, r. 1896, krzyż kamienny.
16. Bagińska Antonina, r. 1898, krzyż kamienny.
17. Kiernicki Stanisław, r. 1898, krzyż kamienny.
18. Piesch Anna, r. 1898, krzyż kamienny.
19. Śliwa Andrzej, r. 1897, płyta kamienna.
20. Czerniawski Teofil, r. 1898, płyta kamienna.
21. 20 krzyży drewnianych nieczytelnych.

Kwatera I.

1. Jaworski Leon, r. 1901, krzyż drewniany.
2. Tarczyński Bronisław, r. 1901, krzyż drewniany.
3. Kasprów Michał, r. 1875, płyta kamienna.
4. 2 krzyże drewniane nieczytelne.

Kwatera II.

1. Baczyńska Agnieszka, r. 1876, krzyż kamienny.
2. Kulawik Artur Tadeusz, 1901, krzyż żelazny.
3. Sabuda Józef, r. 1901, krzyż drewniany.
4. Pawlikowski Mieczysław, r. 1901, krzyż drewniany.
5. Łyżwińska Bronisława, r. 1901, krzyż drewniany.
6. 2 krzyże drewniane nieczytelne.

Kwatera III.

1. Małek Walerya, r. 1901, krzyż drewniany.
2. Szatra Stanisław, r. 1901, krzyż drewniany.
3. Skarpiński Stefan, r. 1901, krzyż drewniany.
4. Skarpiński Władysław, r. 1901, krzyż drewniany.
5. Kwieciński Antoni, r. 1876, tablica kamienna.
6. Włodarczyk Marya, r. 1901, tablica kamienna.
7. Kucielska Wanda, r. 1901, tablica kamienna.
8. Fryzoli Marya, r. 1876, płyta kamienna.
9. 4 krzyże drewniane nieczytelne.

Kwatera IV.

1. Bugaj Jan, r. 1901, krzyż drewniany.
2. Grzybowska Genowefa, r. 1901, krzyż drewniany.

3. Strycharz Władysław, r. 1901, krzyż drewniany.
4. Kowalski Stanisław, r. 1901, krzyż drewniany.
5. Theimer Maryan, r. 1901. krzyż kamienny.
6. Burzyńska Teresa, r. 1872, płyta kamienna.
7. 4 krzyże drewniane nieczytelne.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa
dnia 13 października 1913 r.

L. 106964/913.

I b.

ROZPORZĄDZENIE.

W myśl przepisów §§ 9 do 12, tudzież §§ 14, 19, 23, 24 regulaminu o utrzymaniu czystości i porządku z dnia 24 sierpnia 1884 r. (Dz. rozp. dla stoł. król. miasta Krakowa L. 8 z r. 1884) **względem uprzątania śniegu, lodu i błota z chodników i ulic miasta.** Magistrat postanawia, co następuje:

Właściciele domów obowiązani są kazać usuwać niezwłocznie zlodowaciały śnieg z dachów, zwieszający i grożący spadnięciem, aby zapobiedz spadaniu śniegu i sopli lodowych na chodniki i ulicę oraz na przechodzącą publiczność.

Podczas strącania śniegu z dachów należy chodnik przed domem odpowiednio zastawić koziołkami, drewnianymi drążkami i t. p., aby publiczność w czasie strącania śniegu tym chodnikiem nie przechodziła.

Właściciele domów obowiązani są w porze zimowej kazać chodnik, a tam gdzie niema chodnika, ulicę wzdłuż ich posiadłości na szerokość 2 m z lodu, śniegu i błota oczyścić.

Uprzątanie to należy uskuteczniać wczas rano a najpóźniej do godziny 7 rano, w razie zaś ciągłego opadania śniegu i kilka razy na dzień, lub w czasie, który organa miejskiego zakładu czyszczenia miasta oznaczą.

Śnieg, lód oraz błoto, zmiecione z chodników, należy ułożyć na połowie szerokości ścieku od strony ulicy, nie zaś na środku ulicy, aby nie tamować ruchu wozów na ulicach przez wygórowanie środka i przez ścieśnienie ulic.

W ulicach przez które przechodzi tor kolei elektrycznej, należy śnieg, lód lub błoto składać w połowie ścieku po tej stronie ulicy, gdzie niema toru kolei elektrycznej.

Jeśli chodniki obmarzają i stają się ślizkie, jakoteż w czasie gołoledzi, obowiązani są właściele domów ślizkie miejsca wzdłuż swych realności kazać posypać piaskiem. W dzielnicach, nowo przyłączonych do miasta, wolno także do tego celu używać przesianego popiołu.

Jeżdżenie i przewożenie ciężarów na wózkach po chodnikach ulicznych jest surowo wzbronione.

Nad ścisłem przestrzeganiem i wykonaniem powyższych postanowień czuwać będą Komisaryaty obwodowe, organa miejskiego zakładu czyszczenia miasta i c. k. Policya.

Zarazem co do czyszczenia chodników betonowych i asfaltowych ze śniegu i lodu, Magistrat wydaje następujące zarządzenie:

1. W miesiącach zimowych należy chodniki, wykonane z płyt betonowych i asfaltu, zamiatać natychmiast po każdem spadnięciu śniegu i nie dopuścić do zlodowacenia tegoż.

2. Po uprzątnięciu z nich śniegu należy chodniki natychmiast czystym piaskiem równomiernie posypać.

2. Gdyby pomimo starannego uprzątnięcia śniegu w dzień utworzyła się przez noc zlodowaciała warstwa śniegu, należy ją zaraz rano, najpóźniej do godziny 7 ej z chodników drewnianemi, szerokiemi a tępo okutemi skrobaczkami ostrożnie usunąć. Używanie do tego celu drągów żelaznych jakoteż siekier, rydli i t. p. narzędzi zabrania się najsurowiej, gdyż przez silne uderzanie z góry chodniki asfaltowe i betonowe uledz mogą zepsuciu i pęknięciu.

W razie nagłej odwilży należy topniejący śnieg, błoto i piasek natychmiast z chodników usunąć przez troskliwe zamiecenie, aby nie dopuścić do utworzenia się grudy, gdy po odwilży nastąpi przymrozek.

Do składania śniegu, wywiezionego z miasta, Magistrat wyznacza następujące miejsca:

Dla Dz. I—VIII.

1. Brzeg Wisły z wyjątkiem brzegu między mostem na Wiśle do Dębnik a Skałką.
2. Brzeg Wisły od strony Dz. XI. (Dębniki) z wyjątkiem brzegu między willą po Lasockich a mostem na Wiśle do Dębnik.
3. Brzeg Rudawy, obok wystawy architektonicznej.

Dla Dz. IX. i X.

1. Grunta należące do pana J. Batki przy ulicy Benedyktyńskiej.
2. Brzegi Wisły i Wilgi.

Dla Dz. XI.

1. Grunta gminne po Lasockich.
2. Brzeg Wisły (z wyjątkiem brzegów jak wyżej).

Dla Dz. XII.

1. Brzegi Wisły.

Dla Dz. XIII.

1. Brzegi Wisły.
2. Brzegi Rudawy.

Dla Dz. XIV., XV., XVI. i XVII.

1. Grunta miejskie na parceli lk. 8/1 (grunta pofortecznne między ulicą Łobzowską a Karmelicką).
2. Grunta poforteczne obok parku Dra Jordana.

Dla Dz. XVIII.

1. Brzegi Białuchy.

Dla Dz. XIX.

1. Grunta, położone za wałem akcyzowym, należące do p. M. Kapellnera.
2. Brzeg Wisły.

Dla Dz. XX.

1. Brzeg Wisły.
2. Brzeg Białuchy.

Dla Dz. XXI.

1. Doły na gruntach miejskich nisko położonych.

Zą każde przekroczenie powyższych zarządzeń, jak również za wszelkie szkody, zrządzone przez złe czyszczenię

chodnika, odpowiedzialni są właściciele oraz stróże domów, przed którymi wykonano chodnik asfaltowy lub z płyt betonowych, na podstawie przepisów karnych, objętych rozdziałem VIII. obowiązującego regulaminu utrzymania czystości i porządku dla stoł. król. miasta Krakowa, z dnia 24 sierpnia 1884 r. L. 5875.

Wreszcie Magistrat zawiadamia, że w Urzędzie Budownictwa miejskiego oglądać można wzór skrobaczki do uprzątania śniegu z chodników betonowych lub asfaltowych, ewentualnie można otrzymać wskazówki, jak i jakiemi narzędziami oczyszczanie chodników należy uskuteczniać.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa.

L. 125806/913.
I b.

OBWIESZCZENIE.

W myśl postanowień § 94 regulaminu utrzymania czystości i porządku w m. Krakowie z dnia 24 sierpnia 1884 r. L. 5874 obowiązani są właściciele domów w porze wieczornej t: j. od zmierzchu do godziny 10 wieczór **oświetlać sienie, schody na każdem piętrze, podwórza**, przez które przechodzi się do mieszkań w oficynach, schody zaś ciemne nawet i we dnie.

Ponieważ przepisy te, jak stwierdzono, nie są należycie przestrzegane, Magistrat w interesie bezpieczeństwa publicznego wzywa przeto PP. Właścicieli (administratorów) domów, aby dopilnowali ścisłego wykonania powyższego przepisu, w przeciwnym bowiem razie PP. Właściciele (administratorzy) względnie stróże domów narażą się na kary, przewidziane w przepisie § 119 regulaminu, na wstępie wspomnianego.

Nad przestrzeganiem niniejszego obwieszczenia czuwać będą organa Magistratu i c. k. Dyrekcyi Policyi.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa.

L. 131486/913. Kraków, dnia 24 października 1913 r.
I b.

ROZPORZĄDZENIE*).

Z powodu budowy **nowych linij tramwajowych** w ulicach Lubicz i Andrzeja Potockiego Magistrat ze względów bezpieczeństwa w porozumieniu z c. k. Dyrekcyą Policyi wydaje następujące zarządzenia, celem uregulowania **komunikacyi kołowej** na cmentarz w dniach 31 października, 1 i 2 listopada br.:

1) dojazd z miasta na cmentarz w dniach wyżej wymienionych odbywać się ma ulicą Andrzeja Potockiego od strony ulicy Basztowej i Starowiślnej, ulicami Kopernika, Strzelecką, Lubicz i Rakowicką i tą samą drogą odjazd aż do godziny 2 po południu,

2) odjazd (powrót) z cmentarza od godziny 2 po południu ulicą Modrzewiową, ulicą Warszawską i placem Matejki,

3) dojazd na cmentarz od ulicy Warszawskiej względnie ul. Modrzewiowej jest od godziny 2 po południu zakazany,

4) pojazdy, czekające przed cmentarzem, mają się ustawiać w kierunku ulicy Modrzewiowej po obu stronach drogi od domu cmentarnego począwszy, do rogatki Rakowickiej.

Należytość za jazdę winna być uiszczoną przed rozpoczęciem jazdy na cmentarz.

Pojazdy, wracające z cmentarza przez rogatkę Warszawską wolne są od opłaty myta.

Nad przestrzeganiem niniejszego rozporządzenia czuwać będą organa c. k. Dyrekcyi Policyi, a wykraczający przeciw niemu karani będą grzywną od 2 do 200 kor., ewentualnie karą aresztu od 6 godzin do 14 dni.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa.

*) Obwieszczenie ogłoszono w swoim czasie w sposób przepisany.

L. 131484/913.
V a.

WEZWANIE*)

do popisowych urodzonych w latach 1893, 1892 i 1891.

W myśl §§ 26 i 27 przepisów wykonawczych część I. do ustawy wojskowej z dnia 5 lipca 1912 r. L. 128 Dz. u. p. wzywa Magistrat stoł. król. miasta Krakowa wszystkich popisowych, którzy się urodzili w latach 1893, 1892 i 1891 tak przynależnych do miasta Krakowa, jak i obcych, stale w Krakowie przebywających, tudzież wszystkich tych, którzy wyszli z klas wieku popisowego, jednakże nie przekroczyli 36 roku życia i z jakiejkolwiek przyczyny nie uczynili jeszcze dotąd zadość obowiązkowi stawania do wojska, ażeby w terminie **od 3 do 30 listopada 1913 r.** zgłaszali się w Wydziale V a. Magistratu (gmach w podwórzu Magistratu II piętro, drzwi Nr. 32), w dni powszednie od godziny 11 do 2 z południa, celem zamieszczenia ich w spisie powołanych do poboru wojskowego na rok 1914.

Przy zgłoszeniu należy przedłożyć metrykę urodzin, a popisowi z obcych powiatów także certyfikat przynależności do gminy.

Popisowi do gminy miasta Krakowa nieprzynależni, tutaj jednak przebywający, chcący stawić się do poboru wiosennego przed Komisyą w Krakowie, winni w przeciągu miesiąca listopada b. r. wnieść podania za pośrednictwem tutejszego Magistratu do właściwego c. k. Starostwa, względnie Magistratu z własnym statutem.

W podaniach tych należy równocześnie wymienić i uzasadnić tytuł do korzystania z jednego z dobrodziejstw, wymienionych w §§ 29 (duchowni i kandydaci stanu duchownego), 30 (właściciele odziedziczonych gospodarstw), 31 (utrzymujący rodzinę) i 82 (nauczyciele i kandydaci zawodu nauczycielskiego), a wreszcie § 20 u. w. (korzystanie z dwuletniej służby prezencyjnej).

Przynależni do Krakowa, będący w wieku popisowym **kandydaci stanu duchownego, nauczyciele i kandydaci na nauczycieli szkół ludowych**, wreszcie ci, którzy posiadają tytuł **do jednorocznej służby** wojskowej winni są wnieść w terminie **od dnia 1 stycznia do końca lutego 1914 r.** należycie udokumentowane podanie **do Magistratu**, nieprzynależni zaś mają wnosić podania o jednoroczną służbę **do właściwego c. k. Starostwa** w tymże samym terminie.

Podania reklamacyjne o przeniesienie do rezerwy zapasowej z powodu stosunków gospodarczych i familijnych, w myśl §§ 30 i 31 u. w. należy składać w Dzien-

*) Obwieszczenie w swoim czasie ogłoszono w sposób przepisany.

niku podawczym Magistratu **w czasie od 1 stycznia do końca lutego 1914 r.**

Wreszcie osoby utrzymujący rodzinę oraz rolnicy, którzy nie posiadają całkowitego tytułu do reklamacyi na mocy §§ 30 i 31 u. w., a mogące wykazać, że ich stosunki rodzinne zasługują na szczególne uwzględnienie, mogą wnieść prośbę należycie udokumentowaną o ulgę z § 32 u. w. o przeniesienie do rezerwy zapasowej **w terminie od 1 stycznia do końca lipca 1914 r.**

W rozporządzeniu c. k. Ministerstwa obrony krajowej z dnia 27 lipca 1912 r. Dz. u. p. Nr. 153 wyszczególnione są dokumenty, które należy dołączyć do podań kandydatów stanu duchownego, kandydatów na nauczycieli ludowych, aspirantów do służby jednorocznej i dwurocznej, tudzież do podań reklamacyjnych.

Nadmienia się, że popisowi nie stosujący się do tego wezwania, karani będą w myśl § 63 ustawy wojskowej grzywną do 200 koron, ewentualnie karą aresztu do 20 dni, bez względu na tłumaczenie się nieświadomością ustawy.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa.

Sprawy osobiste.

M. Straż pożarna.

Nominacya.

Stanisław Olech, dziennie płatny praktykant miejskiej Straży pożarnej na zasadzie § 89 statutu dla miasta Krakowa zamianowany został **pompierem II. klasy miejskiej Straży pożarnej** z płacą roczną 760 kor., mieszkaniem wspólnem w naturze, opałem i oświetleniem, umundurowaniem, oraz prawem do trzech trzechleci po 70 kor. rocznie z tem zastrzeżeniem, że nie wolno mu wejść w związek małżeński bez pozwolenia Prezydenta miasta, a to pod rygorem natychmiastowego rozwiązania stosunku służbowego i utraty wszelkich praw emerytalnych.

(LM: 127882/913 Prez.).

Trzechlecie.

Ze względu na to, że nominacya brandmistrza miejskiej Straży pożarnej p **Tadeusza Antoniego** (2 im.) **Żołdaniego** z dnia 25 lipca 1913 L 21838/913 Prez., starszym brandmistrzem tejże nie była połączona z podwyższeniem płacy zasadniczej nominata zmienia się osnowę dekretu nominacyjnego z dnia 25 lipca 1913 L 21838/913 Prez w ten sposób, że **bieg trzechleci** p. Tadeusza Antoniego (2 im.) Żołdaniego jako starszego brandmistrza m. Straży pożarnej, liczyć się ma aż do najbliższego awansu od chwili złożenia przez niego przysięgi służbowej na przedostatniej posadzie, t. j. w charakterze brandmistrza, a w szczególności od dnia 15 lipca 1911 r.

(LM: 116457/913 Prez.).

Protokoły obrad Rady miejskiej.

Posiedzenie zwyczajne (58 w kad. XVI.) **z dnia 16 października 1913 r.**

Przewodniczący I. Wiceprezydent m.: Dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent m.: Józef Sare.

Sekretarz Rady: w. z. Stanisław Ostrowski.

Radców miejskich obecnych **57.**

Radcy miejscy: Bartoszewicz, Batko, Bazes, Birnbaum, Czubryt, Czunko, Dąbrowski, Dr. Doboszyński, Drozdowski. Dr. Gertler. Hałatkiewicz. Jarra. Jawornicki, Prezydent Dr. Leo, Dr. Lustgarten, Margulies, Dr. Julian Nowak, Peroś. Porębski. Ritterman, Schmelkes, Dr. Schneider, Dr. Maryan Starzewski, Dr. Tilles, Dr. Twaróg, Wachtel, Wilczyński, hr. Wodzicki **(28)** nieobecność swą usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie $5^3/_4$ wieczór.

Przed porządkiem dziennym.

Kliniki lekarskie.

Przewodniczący I. Wiceprezydent m. Dr. Szarski zawiadamia, że Prezydent Dr. Leo nadesłał z Wiednia telegraficzne zawiadomienie, że Rząd przyrzekł przystąpić z wiosną do budowy trzech klinik lekarskich.

Zlot Sokołów.

Sekretarz odczytuje pismo zapraszające Radę do wzięcia udziału w zlocie I. okręgu „Sokoła“ w dniu 19 października 1913 r.

Rocznica ks. Józefa Poniatowskiego.

R. m Dębicki zgłasza nagły wniosek w sprawie udziału Rady w obchodzie pamiątkowym ks. Poniatowskiego *in corpore* w nabożeństwie pamiątkowem i pochodzie na Wawel.

Uchwalono.

Bezpieczeństwo w mieście.

R. m. X. Dr. Caputa omówiwszy zbrodnię w księgarni Gebethnera popełnioną, domaga się większej opieki dla mieszkańców Krakowa pod względem bezpieczeństwa mienia i życia. Policya zajęta tropieniem szpiegów, nie może widocznie wydołać swoim zadaniom; należy więc poczynić starania o zwiększenie policyi i utworzenie w krakowskiej Dyrekcyi policyi wydziału kryminalnego.

Mowca zgłasza wniosek nagły:

„Rada miasta wzywa Prezydyum, aby ze względu na położenie Krakowa na granicy trzech państw, jak również na licznych szpiegów politycznych, nawiedzających nasze miasto jako twierdzę i zajmujących personal policyjny, poczyniło starania o odpowiednie pomnożenie i uposażenie policyi krakowskiej, tak, aby obywatele mieli należną opiekę władz bezpieczeństwa.

Nadto ze względów powyższych i ze względu na mnożące się w ostatnich latach nadużycia popełniane przez ludzi przybywających z za granicy — postarało się u władzy o utworzenie specyalnego oddziału policyi kryminalnej“.

R. m. Miedniak wskazuje na konieczność postarania się, aby Kraków posiadał psa policyjnego.

Wniosek uchwalono.

Msza wojskowa na Błoniach.

R. m. Konopiński podniósł, że tutejsza komenda korpusu urządza w najbliższą sobotę z powodu rocznicy

pod Lipskiem mszę św. polową na Błoniach; w dzień później odbędą się tam uroczystości narodowe i msza św. polowa dla sokolstwa polskiego. Byłoby wskazanem, ażeby Prezydyum zwróciło się do wojskowości i wyraziło życzenie, ażeby sobotnie uroczystości wojskowe z powodu równoczesności odbyły się na placu w Rakowicach, a nie na Błoniach.

Mowca zgłasza następujący nagły wniosek:

„Rada miasta uprasza Prezydyum, aby zawiadomiło komendę wojskową, że tym razem, ze względu na odbywające się równocześnie na Błoniach uroczystości narodowe na cześć ks. Józefa Poniatowskiego, Gmina nie może udzielić Błoń na mszę polową wojskową, w sobotę dnia 18 b. m. odbyć się mającą".

Przewodniczący oświadcza, że wniosku pod głosowanie poddać nie może, gdyż przez to uszczupliłoby się atrybucye Prezydyum miasta, do którego należy zarząd Błoń. Zresztą raz uchwalonego zezwolenia cofnąć już nie można.

Porządek dzienny.

Uwolnienia podatkowe.

Imieniem Sekcyi I. i II. sprawozdawca radca Magistratu Grzybała wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. Odnieść się do c. k. Ministerstwa Skarbu z prośbą o przedłużenie unormowanego ustawą z dnia 27 czerwca 1906 r. Nr. 130 Dz. u. p. terminu 10 letniego przebudowy domów, w ustawie tej szczegółowo wymienionych a dotychczas nieprzebudowanych, dla uzyskania rozszerzenia uwolnienia od podatków na dalsze lat 10 t. j. do 18 go sierpnia 1926 r.

2. Odnieść się do Wydziału krajowego z prośbą o wyjednanie ustawy krajowej o czasowe uwolnienie od dodatków krajowych i dodatków gminnych do podatku domowo-czynszowego dla tych budowli w stoł. król. mieście Krakowie, które będą wybudowane w miejsce 201 domów wyszczególnionych w ustawie państwowej z dnia 27 czerwca 1906 r. Nr. 130 Dz. u p. a dotychczas nieprzebudowanych, a to na przeciąg czasu na jaki moc obowiązująca powołanej powyżej ustawy państwowej przedłużoną zostanie, z tem, że Rada miejska ze swej strony rzeczonym przebudowlom wspomniane uwolnienie od dodatków gminnych przyznaje. (L. 81210/913).

R. m. Daszyński podniósł, że opinia publiczna domaga się pewnego ograniczenia prywatnych przedsiębiorców, przemieniających się niejednokrotnie w wandalów przy przebudowywaniu realności. To życzenie opinii publicznej należałoby uwzględnić przy obecnym wniosku.

Wiceprezydent Sare wyjaśnił, że przy ewentualnem podejmowaniu burzenia Gmina żąda opinii konserwatorów co do zachowania zasługujących na to części domu, zresztą w Komisyi, która układała spis domów do zburzenia przeznaczonych brali także udział konserwatorowie, i na podstawie ich opinii wyłączono cały szereg domów od zburzenia.

Po dalszej dyskusyi, w której zabierali głos: Wiceprezydent Dr. Szarski, r. m. X. Dr. Caputa i Godzicki, wnioski uchwalono.

Regulacya ulicy Tadeusza Reytana, Dz. XVII.

Imieniem Sekcyi I. sprawozdawca st. radca Budownictwa Kłeczek wnosi:

Rada miasta uchwali:

Ustanawia się dla przedłużenia ku północy ulicy Tadeusza Reytana, przy drodze do fortu Nr. 9 wiodącej, na Krowodrzy Dziel. XVII., zachodnią linię budowlaną w planie Budownictwa miejskiego Oddz. B. z dnia 17 go września 1913 r. czerwono wkreśloną i to podług głosek: a b c d tamże czerwono wpisanych z tem, aby po stronie wschodniej tej ulicy była zaprojektowana linia budowlana w odstępie 4 m. od granicy drogi. (L. 88907/913).

R. m. Chwastek podnosi, iż dla tej ulicy Rada uchwaliła już przedtem linię regulacyjną.

Referent wyjaśnia, iż uchwalono wtedy linię regulacyjną dla innej jej części.

Wnioski uchwalono.

Rozszerzenie ulicy Jagiellońskiej.

Imieniem Sekcyi I. sprawozdawca starszy radca Budownictwa wnosi:

Rada miasta uchwali:

1. Zatwierdza się linię regulacyjną wschodniej strony ulicy Jagiellońskiej i to dla części pomiędzy ul. Szewską a placem Szczepańskim według planu Budownictwa miejskiego Oddz. B. z dnia 12 marca 1913 r. i wkreślonych tam linii czerwonych, oznaczonych głoskami: a-b-c-d e-f-g h i j.

Linię regulacyjną dla parceli narożnikowej od strony ulicy Szewskiej zatwierdza się według głosek: a-l, od strony zaś ulicy Szczepańskiej według głosek: j-k.

2. W wypadku zburzenia starych domów i budowy przez strony interesowane nowych objektów zatwierdza się z urzędu w myśl noweli do ustawy budowlanej Nr. 89 regulacyę i urządzenie ulicy Jagiellońskiej na przestrzeni od ul. Szewskiej do placu Szczepańskiego.

3. Rozkład kosztów i ich wysokość przedłożyć do zatwierdzenia Radzie miejskiej.

Sekretarz odczytuje pismo Towarzystwa ochrony piękności Krakowa, w którem między innemi podniesiono, że „rozszerzenie ulicy Jagiellońskiej stworzyłoby smutny prejudykat, stałoby się wyrokiem zagłady dla innych ulic śródmieścia, a samo przez się zniszczyłoby całą piękność tej starej, malowniczej ulicy, tem cenniejszej, że przy niej wznosi się jeden z najdroższych i najsławniejszych zabytków naszej architektury, gmach Biblioteki Jagiellońskiej. Ze stanowiska kultury artystyczno-narodowej byłoby niszczenie ulicy Jagiellońskiej czynem tem bardziej karygodnym, że nie przemawiają za nim żadne względy użyteczności i interesu publicznego. Ulica Jagiellońska bowiem jest boczną uliczką, nie mającą dzisiaj i nie mogącą mieć nigdy w przyszłości znaczenia w ogólnej komunikacyi miejskiej i projekt rozszerzenia jej dyktowany jest jedynie interesem prywatnym kilku właścicieli realności, przed którym złożyć by musiały broń w razie wykonania projektu najszlachetniejsze dążenia i umiłowania kulturalno narodowe, obejmujące już dzisiaj bardzo szerokie rzesze polskiego społeczeństwa. Wobec tego rozszerzenie jej wywołałoby tem większy żal i oburzenie nie tylko w szerokich sferach mieszkańców, kochających piękność naszego grodu, lecz na całej przestrzeni ziem polskich, u wszystkich uważających Kraków za uświęconą skarbnicę pamiątek i tradycyi dziejowej świetności".

W dyskusyi r. m. Daszyński wystąpił przeciw rozszerzeniu ulicy, wskazując, że nowoczesny kapitalizm

odznacza się największym wandalizmem i dla budynków z betonu i żelaza gotów poświęcić najpiękniejsze dawne domy. Na straży ochrony Krakowa przed wandalizmem powinna stać Sekcya ekonomiczna i bronić piękności Krakowa. Rozszerzenie ulicy ze względów komunikacyjnych jest tutaj niepotrzebne; w Zurychu są ulice znacznie węższe i nikt ich nie burzy.

R. m. Konopiński również sprzeciwił się rozszerzeniu ulicy Jagiellońskiej, tem więcej, że dzisiaj nie mamy nawet wyobrażenia, jaki to nowy budynek, o jakim froncie, ma stanąć przy rozszerzonej ulicy. Według projektu Sekcyi, nowa rozszerzona ulica przedstawiałaby się bardzo nieestetycznie.

Wiceprezydent Sare zaznacza, że jest zwolennikiem utrzymania charakteru starego Krakowa i wyjaśnił, że właścicielom realności przy ulicy Jagiellońskiej nie zależy na rozszerzeniu tej ulicy, gdyż wyższych domów zbudować nie będą mogli. Oba domy mają przyznane prawo 18 letniego uwolnienia od podatków; utrzymać więc tych domów nie można i muszą być zburzone, a budować nowych ze szkarpami stanowczo niepodobna. Obcięcie zaś szkarp pociąga przy nowych budynkach potrzebę rozszerzenie ulicy. Za rozszerzeniem ulicy oświadczyła się Rada artystyczna.

R. m. Maywalt stawia wniosek:

„Rada miasta zwraca wnioski do Sekcyi ekonomicznej z poleceniem wypośrodkowania linii regulacyjnej ulicy Jagiellońskiej przy zachowaniu obecnej jej szerokości“.

R. m. Dr. Bandrowski popiera wniosek r. m. Maywalta.

R. m. Meus popiera wnioski Sekcyi ze względu na konieczność rozszerzenia ulicy Jagiellońskiej przed Starym Teatrem, do którego musi być urządzony odpowiedni dojazd.

R. m. X. Dr. Caputa polemizuje z wywodami r. m. Meusa, aczkolwiek przyznaje, że dojazd do Starego Teatru jest niewystarczający. Na to jednak jest rada i konieczność prawie: urządzenie głównego wejścia do Starego teatru od placu Szczepańskiego.

Przemawiali jeszcze: przewodniczący Sekcyi ekonomicznej r. m. Beringer i r. Meus, poczem uchwalono wniosek r. m. Maywaltą.

Grunta poforteczne.

Imieniem Komisyi gruntowej sprawozdawca starszy radca Budownictwa m. Kleczek wnosi:

Rada miasta uchwali:

Reasumuje się uchwały Rady miasta z dnia 20 go grudnia 1911 r. i 3 go marca 1913 r. w sprawie zasad **sprzedaży** gruntów pofortecznych, a natomiast uchwala się:

„W razie gdy nabywca gruntów pofortecznych nie może z jakichkolwiek powodów uiścić ceny kupna przy podpisaniu kontraktu w gotówce, należy w każdym poszczególnym wypadku kupującemu liczyć po 6% (sześć procent) płatnych z góry od nieuiszczonej reszty ceny kupna aż do zupełnego umożenia długu. (L. 124813/13 B/b).

R. m. Iglicki stawia dodatek:

„Wysokość procentu 6% ma być obniżoną, jeżeli bank austro-węgierski obniży stopę procentową“.

Wnioski Komisyi i dodatkowy wniosek r. m. Iglickiego uchwalono.

Dostawa owsa i siana.

Imieniem Sekcyi I. sprawozdawca starszy radca Magistratu Skrzyniarz wnosi:

Rada miasta uchwali:

Rada miasta przyjmuje ofertę **Jakóba Habera** z dnia z dnia 12 września 1913 r., mocą której tenże podjął się dostawy paszy (owsa, siana, słomy równej i mierzwy) dla pociągów miejskich oraz na inne potrzeby gminy miasta Krakowa w czasie od 1 października 1913 r., do 30 go września 1914 r., na warunkach dla tej dostawy obowiązujących i po następujących cenach:

owies po 17 kor. za 100 klg.,
siano po 7 kor. 60 hal. za 100 klg.,
słoma równa po 4 kor. 20 hal. za 100 klg.,
słoma mierzwa po 4 koron 20 hal. za 100 klg. (107858/913 I a).

R. m. Guzikowski prosi, aby oferty rozpisywano najdalej do 15 sierpnia, tak aby przed 1 październikiem można je było zatwierdzić.

R. m. Chwastek wnosi, aby przyjąć ofertę Silbigera, jako dającego większą gwarancyę.

R. m. Bujwid stawia wniosek, aby sprawę odroczyć, aż do zbadania wartości oferentów.

Po przemówieniu r. m.: Meusa, Wajdy oraz sprawozdawcy uchwalono wnioski Sekcyi ekonomicznej.

Uzupełnienie Komisyi sanitarnej.

Naczelny lekarz miejski Dr. Janiszewski stawia wniosek:

„Prezydyum miasta proponuje świetnej Radzie wybór następujących 3 członków Komisyi sanitarnej miejskiej: Radcę dworu prof. Dra Bolesława **Wicherkiewicza**, prof. Dra Aleksandra **Rosnera** i Dra W. **Momidłowskiego**, star. lek. pow.

2. Wnieść do c. k. Namiestnictwa przedstawienie o **zmianę statutu** Komisyi sanitarnej miejskiej w tym kierunku, aby ilość członków Komisyi zwiększyć do 14 stu (§ 3), z tych jednego wybierałaby Rada z pośród swoich członków, drugiego z poza Rady — i o zmianę § 8 u. 6 w tym kierunku, aby do ważności uchwał Komisyi potrzebną była obecność przynajmniej 5-ciu członków prócz przewodniczącego“ (128249/913).

Wnioski uchwalono.

Ulga dla klasztoru OO. Reformatów.

Imieniem Komisyi drogowo kanalowej sprawozdawca starszy radca Budown. miej. Kłeczek wnosi:

Rada miasta uchwali:

Uwalnia się klasztor OO. Reformatów od uiszczenia 3/4 opłaty, należnej gminie miasta Krakowa w myśl § 16 a noweli do ust. budowl. za połączenie kanału domowego w zabudowaniach klasztornych z nowo wybudowanym kanałem miejskim w ul. Reformackiej, oraz odmienny wniosek Sekcyi skarbowej w tej samej sprawie:

Rada miasta uchwali:

Uwalnia się klasztor OO. Reformatów od uiszczenia 1/3 opłaty, należnej gminie miasta Krakowa w myśl § 16 a noweli do ust. budowl. za połączenie kanału domowego w budynkach klasztornych z nowo wybudowanym kanałem miejskim w ul. Reformackiej. (121155/913).

R. m. Domański z uwagi, że klasztor OO. Reformatów czyni wiele dla ubogich, proponuje udzielenia większej ulgi, a więc przyjęcie wniosku Komisyi drogowo kanałowej.

Wniosek ten popierają r. m.: Miedniak i Godzicki, sprzeciwia się zaś r. m. Daszyński, żądając udzielenia mniejszej ulgi, a więc przyjęcia wniosków Sekcyi skarbowej.

W głosowaniu uchwalono wnioski Sekcyi skarbowej.

Rozwóz węgla.

Imieniem Sekcyi I. i III. sprawozdawca sekretarz Magistratu Dr. Reiner przedstawia Radzie miasta następujące rozporządzenie:

Na podstawie uchwały Rady miejskiej z dnia . . . . opartej na postanowieniach § 60 ust. 30 statutu miejskiego (ustawa z dnia 6 października 1901 r. Nr. 108 Dz. ust. i rozp kraj.) wydaje Magistrat w sprawie składania węgla na ulicach następujące rozporządzenie:

§ 1.

Do rozwozu węgla w mieście Krakowie mają być używane tylko wozy szczelne.

§ 2.

Składanie węgla wprost z wozów na ulice (tory jezdne i chodniki) oraz na place, celem zniesienia go do piwnic, lub składów, jest wzbronione.

§ 3.

Składanie węgla z wozów do piwnic powinno się odbywać za pomocą koszów, putui, worków itp. naczyń, a to w celu zapobieżenia rozsypywaniu węgla.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze odnosi się do ulic i placów w Dz. I—VIII., a w nowych dzielnicach do tych ulic, przez które przechodzi tor kolei elektrycznej. Co do innych ulic w nowych dzielnicach obowiązują aż do dalszego zarządządzenia przepisy §§ 35 i 36 regulaminu utrzymania porządku i czystości w mieście Krakowie z dnia 24 sierpnia 1884 L. 5874.

§ 5.

Niestosujący się do tego rozporządzenia karani będą grzywnami aż do wysokości 200 kor., lub w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej karą aresztu do 20 dni.

§ 6.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1914 r.

§ 7.

Rozporządzenie Magistratu z dnia 27 lipca 1906 r. L. 69308 wydane w przedmiocie przemysłowego rozwozu węgla, pozostaje nadal w mocy. (L. 135867 912).

W dyskusyi zabiera głos r. m. Guzikowski.

R. m. Dębicki sprzeciwia się przedłożonemu projektowi, nie przyniesie on korzyści, sprowadzi natomiast podrożenie węgla. Mowca zgłasza wniosek o przejście nad projektem do porządku dziennego.

R. m. Bujwid oświadcza się za projektem, sądzi jednak, że opinię swoją powinna wydać Komisya sanitarna. Stawia wniosek odesłania sprawy do Komisyi sanitarnej.

Wiceprezydent Sare popiera wnioski sekcyjne.

R. m. Miedniak zgadza się z wnioskami, o ile chodzi o ulice asfaltowe z ruchem tramwajowym; w innych — poza śródmieściem i dzielnicą drugą — należy utrzymać stan dotychczasowy. Projekt podroży węgiel o 16 hal. na cetnarze.

Stawia wniosek, aby rozporządzenie obowiązywało w całem śródmieściu, a w Dz. II—VIII. tylko tam, gdzie są bruki, tramwaje i asfalty.

Po przemowie r. m. Dra Bandrowskiego uchwalono wnioski Sekcyjne.

Powołanie Radców miejskich.

Imieniem Sekcyi III. sprawozdawca koncepista Magistratu Ostrowski wnosi:

Rada miasta uchwali:

„W myśl § 16 ust. 6 statutu miejskiego powołuje się do pełnienia obowiązków radzieckich na czas aż do najbliższych wyborów **prof. Dra Bolesława Ulanowskiego**, w miejsce zmarłego radcy miejskiego śp. prof. Dra Stanisława Pareńskiego“. (L. 686/913 Prez.).

„W myśl § 16 ust. 6 statutu miejskiego powołuje się do pełnienia obowiązków radzieckich na czas do najbliższych wyborów **Dra Józefa Drobnera**, w miejsce zmarłego bł. p. Dra Wilhelma Krongolda“. (L, 779/913 Prez.).

Uchwalono.

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 8¼ wieczór.

Posiedzenie tajne (31 w kad. XVI.) **z dnia 16-go października 1913 r.**

Emerytura.

Przeniesiono w stan spoczynku p. **Kornelię Mayerberg**, nauczycielkę miejskiej szkoły przemysłowej żeńskiej z końcem października b. r. i przyznano jej tytułem płacy emerytalnej kwotę 3000 kor., równającą się jej dotychczasowej płacy zasadniczej 2500 kor. oraz 4 pięciolecia dwa po 100 koron i dwa po 150 koron.

(LM: 43788/913 IV).

Sprawozdania ze Sekcyj i Komisyj.

Sekcya ekonomiczna.

I. Posiedzenie w dniu 1 października 1913 r.

Sekcya na wniosek r. m. Meusa, wezwała Magistrat o przyspieszenie wykonania uchwały Rady miejskiej co do usunięcia targu na słomę i siano z Rynku Kleparskiego i co do obmyślenia odpowiedniego **miejsca na sprzedaż** siana i słomy.

Również na wniosek tegoż Radcy uchwaliła Sekcya zwrócić się do Prezydyum miasta z prośbą o spowodowanie wyboru z łona Sekcyi ekonomicznej i Komisyi aprowizacyjnej wspólnego Komitetu dla opracowania **programu porządkowania targowic i hal** targowych w mieście.

Wezwała dalej Magistrat o przyspieszenie wydania nowych **przepisów o wywieszaniu okazów sklepowych** na zewnątrz sklepów.

Następnie w myśl wniosków Magistratu zgodziła się Sekcya na wystąpienie do odnośnych władz z żądaniem **przedłużenia 10-letniego terminu**, zakreślonego ustawą z dnia 27 czerwca 1906 r. **do przebudowy domów** w ustawie tej wymienionych, a dotychczas nieprzebudowanych, na dalsze lat dziesięć tj. do 18 sierpnia 1926 r.

Następnie zgodziła się Sekcya na zatwierdzenie **linii regulacyjnej** dla drogi **do fortu Nr. 9** w Krowodrzy, jak również na zmianę linii regulacyjnej dla wschodniej strony ulicy Jagiellońskiej w części od ul. Szewskiej do Szczepańskiej.

W końcu zgodziła się Sekcya na przyznanie **kilku kredytów** dodatkowych na potrzeby Zakładu czyszczenia miasta.

II. Posiedzenie w dniu 8 października 1913 r.

Sekcya omówiwszy nieodpowiednie pomieszczenie **aresztów miejskich**, zakładów brata Alberta i domu kalek i nieuleczalnych, mieszczącego się w ogrodzie miejskim przy ul. Lubicz, wezwała Magistrat, aby w najbliższych miesiącach przygotował projekty i przedłożył odpowiednie wnioski, celem odpowiedniego pomieszczenia wymienionych wyżej zakładów. Następnie w interesie lepszego bezpieczeństwa publicznego w Krakowie poleciła Sekcya Magistratowi przeprowadzić **rewizyę oświetlenia sieni**, podworców, klatek schodowych itp. i wydać właściwe przepisy.

Następnie obradowała Sekcya nad wnioskami Prezydyum miasta w sprawie usytuowania i ustalenia wielkości **placu zajazdowego** przed przyszłym dworcem osobowym. Za podstawę obrad wzięto wyniki konferencyi, odbytej przed kilku dniami z przedstawicielami Ministerstwa i kolei północnej w Prezydyum miasta.

Sekcya na przedłożone wnioski się zgodziła. Według projektu, na który obopólnie na wspomnianej konferencyi w zasadzie się zgodzono, przyszły plac przed dworcem osobowym będzie mieć około 220 m. długości a około 55 m. szerokości bez przylegających ulic i dróg. Na pismo Ekspozytury c. k. Dyrekcyi dróg wodnych, w sprawie zmiany trasy lewobrzeżnego kolektora pod Wawelem zgodziła się Sekcya na wdrożenie sądowego oszacowania gruntów na Rybakach, które będą wykupione na cele kolektora.

III. Posiedzenie w dniu 15 października 1913 r.

Sekcya poleciła Magistratowi przyspieszyć sprawę **projektu reorganizacyi Zakładu czyszczenia miasta.**

Poleciła dalej Magistratowi przyspieszyć **kolaudacyę budowli gminnych**, w ostatnich czasach wykonanych, celem zestawienia ostatecznych rachunków i wypłaty należytości przedsiębiorcom, rękodzielnikom itp., dalej poczynić wszelkie możliwe ułatwienia **w zatwierdzaniu planów** na budowle prywatne, przyczem zwróciła uwagę Magistratu na potrzebę wyjaśnienia i unormowania stosunku Magistratu do władz wojskowych odnośnie do planów na budowle w rejonie fortecznym.

Nadto poleciła przyspieszyć **sprawę wywozu śmieci i popiołu** z dzielnic podmiejskich do Krakowa przyłączonych.

W końcu uchwaliła zagrodzić plac przy szkole miejskiej na Dębnikach, aby zapobiedz zanieczyszczaniu tego placu szkolnego.

Nadto zgodnie z wnioskami Magistratu i projektem Komitetu gazowo-elektrycznego uchwaliła zaprowadzić **oświetlenie elektryczne** w Krowodrzy, polecając zarazem rozciągnąć to oświetlenie na Krowodrzę Murowaną oraz przyspieszyć zaprowadzenie światła elektrycznego w samem mieście.

IV. Posiedzenie w dniu 22 października 1913 r.

Sekcya poleciła Magistratowi odnieść się do Gazowni miejskiej względnie do Elektrowni **o lepsze oświetlenie wylotu ulicy Starowiślnej** w ulicę Sienną. W tem miejscu bowiem zbiega się 5 ulic, a punkt ten nie jest należycie oświetlony.

Polecono dalej Magistratowi zająć się sprawą zaprowadzenia stacyi **telegrafu pożarnego** na Salwatorze.

Wybrano następnie Komisyę, która wspólnie z Magistratem ma zbadać **stawisko na Dębnikach** i obmyśleć sposób jego odwodnienia i odpowiedniego zasypania w interesie zdrowotności całej okolicy. Stawisko to bowiem swymi wyziewami zatruwa nie tylko Dębniki ale i dalsze okolice.

Uchwalono **znieść** zwłaszcza w ulicach węższych i o znacznym ruchu **ścięte krawężniki** przy chodnikach, porobione dla udogodnienia wjazdu do bram domów i przywrócić napowrót krawężniki pełne, a to w interesie bezpieczeństwa publicznego.

Zwrócono uwagę Magistratu na potrzebę zaprowadzenia **środków ratunkowych na Wiśle** przy starym moście podgórskim.

Wreszcie uchwaliła Sekcya zgodnie z wnioskami Magistratu wykonać **nadbudowę piętra nad stajniami** m. Straży pożarnej na potrzeby tego Zakładu.

Sekcya skarbowa.

I. Posiedzenie w dniu 3 października 1913 r.

Sekcya przyjęła wniosek uchwalony przez Sekcyę I. o **przedłużenie uwolnenia 18-letniego** 210 domów **do przebudowy** przeznaczonych; uchwaliła warunki pożyczki 300.000 koron na **budowę szkoły przemysłowej** żeńskiej, wreszcie przyjęła do wiadomości wyjaśnienie Magistratu co do sposobu przypisywania **podatku zarobkowego od filii przedsiębiorstw bankowych i przemysłowych.**

II. Posiedzenie w dniu 23 października 1913 r.

Sekcya przyznała **kredyty dodatkowe** dla zakupna rekwizytów dla Straży pożarnej i miejskiego Zakładu czyszczenia miasta, dalej kredyty na wypłatę rachunków za kwatery oficerskie, przyjęła wniosek celem utworzenia nowej Komisyi emerytalnej, dalej **wniosek o nawiązaniu pertraktacyi celem sprowadzania taniego mięsa z Galicyi wschodniej.** Wreszcie wspólnie z Komisyą aprowizacyjną uchwaliła przeniesienie targów słomy i siana z Rynku Kleparskiego na grunt poforteczny.

Prócz tego przyznała **zaopatrzenie wdowom i sierotom** po kilku funkcyonaryuszach Magistratu.

III. Posiedzenie w dniu 27 października 1913 r.

Sekcya uchwaliła wnioski w sprawie **lokacyi kapitału** w Kasie kredytowej rękodzielniczej i przemysłowej

w Krakowie, w sprawie **zaciągnięcia pożyczki** krótkoterminowej na pokrycie ceny kupna gruntu w Dębnikach, na pomieszczenie miejskiej Fabryki płyt betonowych i w sprawie zaciągnięcia nowej pożyczki krótkoterminowej na uchwalone inwestycye miejskie.

Sekcya prawnicza.

I. Posiedzenie w dniu 8 października 1913 r.

Sekcya uchwaliła przedstawić Radzie miejskiej wniosek **na powołanie 2 nowych Radców** miejskich w miejsce zmarłych a mianowicie w Kole I. w miejsce śp. prof. Dra Stanisława Pareńskiego — prof. Dra Bolesława Ulanowskiego a w Kole III. w miejsce bł. p. Dra Wilhelma Krongolda — Dra Józefa Drobnera.

Nadto załatwiła Sekcya kilka **spraw emerytalnych** i datków na wychowanie.

II. Posiedzenie w dniu 24 października 1913 r.

Sekcya wydała opinię prawną w sprawie dostarczania **potrzeb rzeczowych dla c. k. Sądu przemysłowego** i w sprawie opłat od automatów muzycznych.

Następnie załatwiła kilka innych **spraw** odnoszących się do poborów i należytości **emerytalnych** funkcyonaryuszy gminnych.

Sekcya szkolna.

Posiedzenie w dniu 1 października 1913 r.

Sekcya uchwaliła przedstawić Radzie miejskiej wniosek o **przeniesienie w stan spoczynku jednej z nauczycielek** miejskiej szkoły przemysłowej żeńskiej, tudzież przyjęła do wiadomości sprawozdanie r. m. Dra Wasunga **o stanie miejskiej szkoły gospodarstwa domowego** i miej. szkoły przemysłowej żeńskiej.

Sekcya V.

Posiedzenie w dniu 14 października 1913 r.

Sekcya oprócz przyjęcia do Gminy całego szeregu osób omawiała sprawę **katastru osób przynależnych** do Krakowa. Sekcya uchwaliła wyrazić podziękę i uznanie Wydziałowi V b. (konskrypcyjnemu) Magistratu za urządzenie takiego katastru oraz wnioski na Radę miejską zdążające do wprowadzenia podobnych spisów w drodze ustawodawczej także w innych gminach.

W końcu uchwaliła wnioski na Radę miej. w sprawie dodatkowego **kredytu na kwatery wojskowe.**

Sekcya dobroczynna.

Posiedzenie w dniu 20 października 1913 r.

Sekcya rozdzieliła:

1) **wsparcia** z fundacyi Feliksa Bojanowskiego w łącznej kwocie 3.450 koron między 159 ubogich;

2) wsparcia **z daru rodziny błp. Juliusza Epsteina** w kwocie 500 koron między 36 ubogich bez różnicy wyznania;

3) wsparcia **z daru rodziny błp. Maurycego Dattnera** w kwocie 500 koron między 36 ubogich bez różnicy wyznania;

4) wsparcia **z daru rodziny błp. Hermana Kulki** w kwocie 300 koron między 21 ubogich bez różnicy wyznania.

Następnie **rozdzieliła** między ubogich i instytucye humanitarne krakowskie 2000 ct. ełowych **węgla**, przyznanych przez Podkomitet węglowy.

Dalej uchwaliła na wniosek r. m. Dra Rafała Landaua wezwać Magistrat, by na przeciąg 3 miesięcy zimowych założył w Dzielnicy VIII. (Kazimierz) bezpłatną **herbaciarnię ludową** i zastanowił się, czy nie należałoby na zimę tegoroczną zakupić ziemniaków dla ubogich, pobierających wsparcia, z funduszów dla ubogich.

W końcu na wniosek r. m. Miedniaka uchwaliła Sekcya wezwać Magistrat, aby przyspieszył wykonanie uchwały Rady miejskiej z dnia 10 czerwca 1913 roku w sprawie poczynienia studyów nad założeniem miejskiego **Zakładu wychowawczego** dla chłopców i dziewcząt umysłowo słabo rozwiniętych, lub cieleśnie upośledzonych. Zarazem uchwaliła Sekcya uprosić P. Prezydenta miasta, aby dla zbadania na miejscu organizacyi i urządzeń tego rodzaju zakładu „Kruppelheim" w Bytomiu na Górnym Śląsku, założonego przez Ks. Kardynała Koppa, wydelegował obok członków Sekcyi Radców miejskich: Godzickiego i Miedniaka, 2 urzędników VI a Wydziału Magistratu, oraz 1 lekarza miejskiego.

Komisya aprowizacyjna.

Posiedzenie w dniu 7 października 1913 r.

Na Komisyi naczelnik Wydziału aprowizacyjnego zdał **sprawozdanie o zniżkach cen mięsa.** Według przedłożonych wykazów cen mięsa z 58 rzeźników, sprzedających mięso w sklepach i jatkach miejskich, zniżyło ceny 33 rzeźników, a mianowicie: 3 o 16 hal., 1 o 12 hal., 22 o 8 hal., 5 o 4 hal., 2 o 2 hal. na 1 kilogramie, nadto zniżyli ceny wszyscy rzeźnicy tutejsi i z Piasków Wielkich w liczbie 47, sprzedający mięso na placach targowych, od 8 do 20 hal. na 1 kilogramie, a to z części tylnych z 1 kor. 56 hal na 1 kor. 40 hal., a z części przednich z 1 kor. 48 hal. na 1 kor. 28 hal., wreszcie zniżyli ceny rzeźnicy, wykonujący sprzedaż w kramach miejskich na placach publicznych, po cenach ustanowionych przez Magistrat, o 8 hal. na 1 kilogramie, tj. z części tylnych z 1 kor. 68 hal. na 1 kor. 60 hal., a z części przednich z 1 kor. 60 hal. na 1 kor. 52 hal.

Równocześnie zawiadomił referent, że także masarze donieśli, iż z dniem 7 października 1913 r. zniżają ceny wędlin. Ze statystycznych wykazów wynika, że zniżkę cen bydła spowodowało wysprzedanie bydła głównie z Bukowiny i wschodniej części kraju, a spęd bydła z zachodniej części jest tylko nieznacznie większy, wobec czego spodziewać się należy z końcem roku, lub w pierwszych miesiącach roku przyszłego podwyższenia cen żywego towaru. Zawiadomił także referent Komisyę, że Magistrat wezwał tych rzeźników, sprzedających mięso w jatkach miejskich, którzy ceny albo wcale nie zniżyli albo też w niedostatecznej mierze, aby do 3 dni z cenami mięsa do cen żywego towaru się zastosowali, w przeciwnym bowiem razie Magistrat wypowie im najem jatek.

Nad tem sprawozdaniem wywiązała się długa dyskusya w której zabierali głos wszyscy członkowie Komisyi. Uchwalono następujące wnioski r. m. Dąbrowskiego podać do wiadomości publicznej za pomocą dzienników:

1) że organ targowy codziennie w godzinach rannych będzie obecny w jatkach poddominikańskich, celem przyjmowania zażaleń na tych rzeźników, którzyby do cen uwidocznionych na cennikach się nie stosowali,

2) wykonać jak najrychlej przepis regulaminu już przez Namiestnictwo zatwierdzony, dotąd w życie nie wprowadzony, a postanawiający, że sprzedaż wszelkiego bydła na targowicy ma się odbywać li tylko na wagę, a nie „na oko“,

3) zagrożenie wypowiedzenia najmu jatek, o którem Magistrat Komisyę zawiadomił rzeczywiście wykonać.

Następnie przyjęto wnioski Radcy miejskiego prof. Bujwida:

1) wystosować ponownie petycyę o pozwolenie na sprowadzenie **mięsa zagranicznego**,

2) zbadać warunki umożliwiające wprowadzenie **ryb morskich**, oraz

3) przyspieszyć sprawę urządzenia **rzeźni drobiu** z Królestwa Polskiego.

Komisya drogowo-kanałowa.

Posiedzenie w dniu 17 października 1913 r.

Komisya zatwierdziła wnioski odnoszące się do **powiększenia inwentarza** dla miejskiej fabryki płyt betonowych. Poczem załatwiła sprawę **zakupna samochodu** ciężarowego dla celów biura drogowego. Dalej zatwierdziła projekt i kosztorys uporządkowania nawierzchni drogowej w ulicy Cieszyńskiej i Mazowieckiej w dzieln. XVII., oraz projekt i kosztorys skrzyżowania się ulicy Lubicz z ulicą Pawią i Andrzeja Potockiego. Wzdłuż drogi prowadzącej z Zakrzówka do Kobierzyna uchwaliła postawić w miejscach zagrażających bezpieczeństwu publicznemu baryery.

W końcu przyjęła wnioski odnoszące się do przejęcia na utrzymanie Gminy nawierzchni drogowej w ulicy Kraszewskiego w Dzieln. XII.

Komisya gruntowa.

I. Posiedzenie w dniu 2 października 1913 r.

Komisya załatwiła szereg wniosków odnoszących się do nabytych od Gminy **parcel gruntów pofortecznych**.

Następnie załatwiła szereg ofert zmierzających do sprzedaży parcel na gruntach pofortecznych.

II. Posiedzenie w dniu 18 października 1913 r.

Komisya zgodnie z wnioskiem Magistratu zgodziła się na **przeniesienie targów słomy, siana i zboża** z Rynku kleparskiego na grunt poforteczny, położony między przedłużoną ulicą Długą — drogą dojazdową koło zakładu Helclów do dworca towarowego a gruntem bastyonu Nr. 3.

Następnie załatwiła szereg wniosków odnoszących się do złożonych **ofert** na zakupno **parcel gruntów** pofortecznych.

Komisya dla przemysłu gospodnio-szynkarskiego.

I. Posiedzenie w dniu 9 października 1913 r.

Komisya wydała **przychylną opinię** co do kilku podań o koncesye na letnie kawiarnie, mleczarnie itd., zaś odmowną w kilku wypadkach co do wyszynków wódek, piwa oraz gry w karty, niemniej zgodziła się na przeniesienie 6 przemysłów gospodnio-szynkarskich do innych lokali.

II. Posiedzenie w dniu 21 października 1913 r.

Komisya wysłuchała sprawozdania Magistratu w sprawie wydania rozporządzenia co do **zamykania szynków** od soboty wieczorem do poniedziałku rano i po przeprowadzeniu dłuższej dyskusyi w tej sprawie uchwaliła odnośny referat rozesłać wszystkim członkom Komisyi dla lepszego zastanowienia się nad całym projektem a w pierwszych dniach listopada b. r. zwołać ponownie posiedzenie Komisyi w tej sprawie.

Komisya dla przemysłów koncesyonowanych.

Posiedzenie w dniu 22 października 1913 r.

Komisya wydała:

1) **przychylną** opinię co do:

a) 1 podania o koncesyę na prasę drukarską,
b) 1 podania o koncesyę na wypożyczalnię książek,
c) 1 podania o koncesyę na drogueryę (z powodu zmiany właściciela),
d) 1 podania o koncesyę na dorożkę;

2) **zaś odmowną** opinię co do:

a) trzech podań o koncesyę na biura stręczeń,
b) trzech podań o koncesyę na drogueryę,
c) dwóch podań o koncesyę na sprzedaż trucizn.

Komisya dla popierania przemysłu fabrycznego i rękodzielniczego w Krakowie i okolicy.

Posiedzenie w dniu 31 października 1913 r.

Po zagajeniu posiedzenia przez I. Wiceprezydenta Dra Henryka Szarskiego Komisya ukonstytuowała się wybierając pierwszego **zastępcę przewodniczącego** Radcę miejskiego **Dra Bandrowskiego,** a drugim Radcę miejskiego **Iudkiewicza,** poczem już pod przewodnictwem Radcy miejskiego Dra Bandrowskiego przystąpiono do sprawy przyłączenia się gminy miasta Krakowa do akcyi podjętej przez grono osób w celu szanowania i poparcia rozwoju jednej z poważniejszych **fabryk wyrobów żelaznych.** Po referacie i dłuższej dyskusyi uchwalono przedstawić Radzie miejskiej wniosek przystąpienia Gminy z udziałem pieniężnym do odnośnej akcyi. Po przemówieniu Radcy miejskiego Dra Merza, wyrażającego zadowolenie z powodu wejścia w życie Komisyi rozwinęła się bardzo ożywiona dyskusya na temat intenzywniejszego popierania przez Gminę przemysłu fabrycznego i rękodzielniczego, poczem uproszono o wygotowanie na najbliższe posiedzenie Komisyi następujących referatów:

1) Posła Dra Battaglię referatu o utworzeniu miejskiej instytucyi finansowej, mającej na celu spieszenie z pomocą upadającym przemysłowcom i rękodzielnikom,

2) Dra Benisa referatu w sprawie uwalniania od podatków gminnych przedsiębiorstw fabrycznych,

3) Radcy miejskiego Dra Merza referatu co do poruszonej przez niego sprawy wyznaczenia w najbliższej przyszłości nad trasą przyszłego kanału gruntów pod dzielnicę przemysłową.

Uchwalono też wniosek r. m. Dra Merza, upraszający Radę miasta o zwrócenie się do Koła Polskiego i posłów do Rady Państwa z naszego miasta, by zarząd wojskowy wstrzymał się **od umieszczania prochowni** w bliskości **trasy kanału spławnego,** jak to już w jednym

wypadku miało miejsce, gdyż takie postępowanie może wprost sparaliżować rozwój przemysłu i handlu nad mającym powstać kanałem.

Komisya sanitarna.

Posiedzenie w dniu 13 października 1913 r.

Na Komisyi oświadczono się przeciw utworzeniu jednej **nowej apteki** i jednego składu aptecznego. Przyjęto do wiadomości **sprawozdanie fizyka miej.** o przebiegu chorób zakaźnych w mieście, o zarządzeniach anticholerycznych i o działalności miejskiego Urzędu zdrowia. Zwrócono uwagę na brud i nieporządki panujące w wielu podwórzach, sieniach i klatkach schodowych, na nieporządne utrzymanie chodników, przyczem uznano za konieczne, aby chodniki były nie tylko porządnie zamiatane, ale także myte i spłukiwane wodą. W związku z tym stoi **uregulowanie sprawy stróżów domowych** i uregulowanie Młynówki; gdy ona będzie uregulowana miasto będzie posiadać dużo taniej wody do zmywania ulic i chodników. Zwrócono się z prośbą do Prezydyum miasta, aby wpłynęło na Dyrekcyę kolei północnej w kierunku wprowadzenia **większej czystości na dworcu kolejowym** i w wagonach kolejowych, gdyż jak jednomyślnie stwierdzono stan wagonów kursujących w Galicyi urąga wszelkim najprymitywniejszym wymogom hygieny, staje się rozsadnikiem chorób i budzi wstręt. Ze wszystkich stron podnoszą się głosy oburzenia i liczne skargi na panujące stosunki.

Podnoszono, że dotychczasowy sposób **składania węgli na ulicach** jest nieodpowiedni, zanieczyszcza się bowiem przytem ulica, podnosi pył węglowy a brud roznosi się na obuwiu na wszystkie strony. Podnoszono konieczność dania miejskiemu Urzędowi zdrowia egzekutywy w sprawach odnoszących się do porządków i czystości w mieście

Z ogromnem uznaniem podniesiono innowacyę, którą wprowadził pierwszorzędny handel wędlin p. Bialika, urządzając szklane tafle osłaniające towar; dodano jednak, że Komisya sanitarna uważa za konieczne, aby w pierwszorzędnych handlach wędlin była osobna kasyerka.

Podniesiono konieczność zwrócenia uwagi na zanieczyszczanie powietrza w mieście wskutek złych kominów, pieców i nieumiejętnego palenia.

Oświadczono się przeciw projektowi umieszczenia oddziału zakaźnego w bliskości istniejących obecnie zabudowań szpitalnych i mających się budować klinik.

Uznano za konieczne, aby miejski Urząd zdrowia wobec licznie nagromadzonego materyału statystycznego wydał wzorem innych miast obszerne sprawozdanie z kilku ostatnich lat.

Uchwalono jednogłośnie konieczność **zniesienia szynków** z bezpośredniej bliskości zakładów leczniczych i humanitarnych w części ulicy Lubicz przy ulicy Kopernika i Botanicznej.

Podnoszono, że wychodki w Sukiennicach nie są utrzymywane w należytym porządku, w razie gdyby stan ten nie poprawił się, należy zmienić dozorcę.

Nakładem Gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie pod zarządem A. Szyjewskiego.